

PRESSMEDDELANDE nr 76/24

Luxemburg den 30 april 2024

Domstolens dom i mål C-178/22 | Procura della Repubblica presso il Tribunale di Bolzano

Privatliv och beivrande av grova brott: den domstol som ska godkänna att tillgång ges till listor över telefonaktivitet för att kunna identifiera gärningsmän som begått ett brott, för vilket det – i syfte att brottet ska kunna beivas – i nationell lagstiftning föreskrivs att sådan tillgång kan ges, ska kunna neka eller begränsa denna tillgång

Enligt italiensk rätt ingår grov stöld bland de brott som kan motivera att det ges tillgång till listor över telefonaktivitet från en leverantör av elektroniska kommunikationstjänster efter förhandstillstånd från en domstol. EU-domstolen anser att tillgång till sådana listor endast kan ges för uppgifter om personer som misstänks vara inblandade i ett grovt brott och preciserar att det ankommer på medlemsstaterna att definiera de "grova brotten". Den domstol som ska godkänna att det ges sådan tillgång ska emellertid kunna neka eller begränsa tillgången när den konstaterar att det ingrepp i de grundläggande rättigheterna avseende respekt för privatlivet och skydd av personuppgifter som orsakas av sådan tillgång är allvarligt, samtidigt som det är uppenbart att det aktuella brottet inte är grovt med hänsyn till de samhällsförhållanden som råder i den berörda medlemsstaten.

I samband med en brottsutredning avseende grov stöld av två mobiltelefoner ansökte åklagarmyndigheten (Bolzano) vid italiensk domstol om tillstånd till att samla in listor över telefonaktivitet avseende de stulna telefonerna från samtliga telefonbolag för att kunna identifiera gärningsmännen. Den italienska domstolen hyser tvivel om huruvida den italienska lag som ligger till grund för nämnda ansökan är förenlig med unionsdirektivet om integritet och elektronisk kommunikation.¹ Skälet för detta är att nämnda lag avser beivrande av brott som endast orsakar en begränsad social störning, och som inte motiverar ett allvarligt ingrepp i de grundläggande rättigheterna avseende respekt för privatlivet och skydd av personuppgifter, och att de italienska domstolarna inte har något utrymme för att skönsmässigt bedöma det berörda brottets konkreta svårhetsgrad.

I sin dom finner EU-domstolen att det ingrepp i nämnda grundläggande rättigheter som orsakas genom tillgången till listorna över telefonaktivitet kan betraktas som allvarligt och den bekräftar att sådan tillgång kan beviljas endast för uppgifter om personer som misstänks vara inblandade i ett grovt brott. Domstolen preciserar att det ankommer på medlemsstaterna att definiera vad som utgör "grova brott" vid tillämpningen av direktivet i fråga. Den straffrättsliga lagstiftningen omfattas nämligen, i den mån unionen inte har lagstiftat på området, av medlemsstaternas befogenhet.

Medlemsstaterna får emellertid inte förvanska detta begrepp och, i förlängningen, begreppet "grov brottslighet", genom att i detta begrepp inkludera brott som uppenbart inte är grova, med hänsyn till de samhällsförhållanden som råder i den berörda medlemsstaten, trots att lagstiftaren i denna medlemsstat har föreskrivit att brotten ska beivas med ett högsta straff på minst tre års fängelse. Domstolen preciserar i detta sammanhang att en tröskel som fastställts med hänvisning till ett sådant straff i detta hänseende inte framstår som orimligt låg. Det strider dessutom inte nödvändigtvis mot proportionalitetsprincipen att fastställa en tröskel från och med vilken det

fängelsestraff som ett brott beivras med motiverar att brottet kvalificeras som ett grovt brott.

För att kontrollera att det inte förekommer någon förvanskning av begreppet "grovt brott" är det emellertid viktigt att det görs en förhandskontroll – antingen genom domstols eller oberoende förvaltningsenhetens försorg – när tillgången till lagrade uppgifter medför en risk för ett allvarligt ingrepp i den berörda personens grundläggande rättigheter.

Dessutom ska den domstol eller den oberoende förvaltningsenhet som utför denna förhandskontroll kunna neka eller begränsa sådan tillgång när den konstaterar att ingreppet i de grundläggande rättigheterna är allvarligt, samtidigt som det är uppenbart att det aktuella brottet faktiskt inte utgör grovt brott med hänsyn till de samhällsförhållanden som råder i den berörda medlemsstaten. Den ska nämligen kunna säkerställa en korrekt balans mellan utredningens behov och de grundläggande rättigheterna avseende respekt för privatlivet och skydd av personuppgifter.

PÅPEKANDE: Begäran om förhandsavgörande gör det möjligt för domstolarna i medlemsstaterna att, i ett mål som pågår vid dem, vända sig till EU-domstolen med frågor om tolkningen av unionsrätten eller om giltigheten av en unionsrättsakt. Domstolen avgör inte målet vid den nationella domstolen. Det är den nationella domstolen som ska avgöra målet i enlighet med EU-domstolens avgörande. Detta avgörande är på samma sätt bindande för de övriga nationella domstolar där en liknande fråga uppkommer.

Detta är en icke-officiell handling avsedd för massmedia och den är inte bindande för domstolen.

[Domen i fulltext och eventuellt en resumé](#) av domen publiceras på webbplatsen CURIA dagen för avkunnandet.

Kontaktperson för press: Gitte Stadler ☎(+352) 4303 3127

Bilder från uppläsningen av domen finns tillgängliga på "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106

Håll dig uppdaterad!

¹ Europaparlamentets och rådets [direktiv 2002/58/EG](#) av den 12 juli 2002 om behandling av personuppgifter och integritetsskydd inom sektorn för elektronisk kommunikation.